

Oddział Warszawski

Władysław Wiesław Łagodziński

Przewodniczący Rady Oddziału

Diagnoza Społeczna 2000–2015

najciekawszym projektem badawczym
o warunkach i jakości życia Polaków

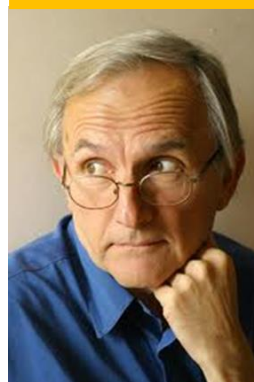

**Opracowanie multimedialne:
Barbara Czerwińska-Jędrusiak**

Sekretarz Rady Oddziału

Lublin, 23 grudnia 2018 r.

1. Rada Monitoringu Społecznego
2. Realizator badania
3. Autorzy raportu
4. Metodyka realizacji badania
5. Diagnoza Społeczna 2000
6. Diagnoza Społeczna 2003
7. Diagnoza Społeczna 2005
8. Diagnoza Społeczna 2007
9. Diagnoza Społeczna 2009
10. Diagnoza Społeczna 2011
11. Diagnoza Społeczna 2013
12. Diagnoza Społeczna 2015

**Dr hab. Janusz Czapiński, prof.
UW i WSiFz**

Przewodniczący Rady
Monitoringu Społecznego

Prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH

Wiceprzewodniczący Rady
Monitoringu Społecznego

Mgr Wiesław Łagodziński, PTS

Sekretarz Rady
Monitoringu Społecznego

RADA MONITORINGU SPOŁECZNEGO w 2015 r. w składzie:

- dr Dominik Batorski, UW
- **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSiZ (przewodniczący)**
- prof. dr hab. Janusz Grzelak, UW
- mgr Teresa Kamińska, Instytut PRO PUBLICO BONO
- prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH
- **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz)**
- **prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący)**
- prof. dr hab. Antoni Sułek, UW
- prof. dr hab. Tadeusz Szumlicz, SGH

Realizator badania: Polskie Towarzystwo Statystyczne

Obsługa organizacyjna i finansowa badań:

Biuro Badań i Analiz Statystycznych przy Radzie Głównej Polskiego Towarzystwa Statystycznego pod kierunkiem **Barbary Belok**
oraz Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania

Ankieterzy: GUS — ankieterzy koordynowani przez wojewódzkich koordynatorów wyznaczonych każdorazowo do kolejnych edycji badania.

Redakcja Raportu:

Janusz Czapiński

Tomasz Panek

Inicjator badania

Władysław Wiesław Łagodziński

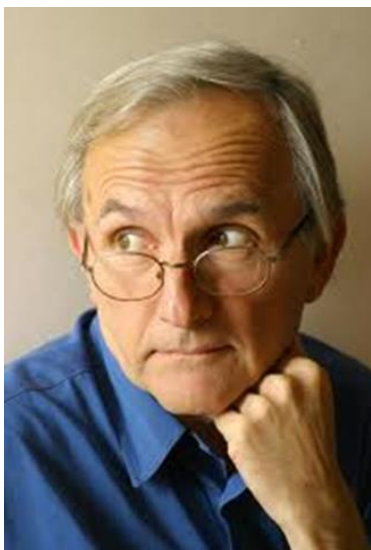
Dominik Batorski

Socjolog, adiunkt w Interdyscyplinarnym Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego (ICM) na Uniwersytecie Warszawskim. Zajmuje się badaniem społecznych oraz psychologicznych uwarunkowań i konsekwencji korzystania z komputerów i Internetu, a także szerzej przemian społecznych związanych z upowszechnieniem technologii informacyjno-komunikacyjnych. Specjalizuje się również w metodologii prowadzenia badań społecznych przez Internet oraz badaniach relacji i sieci społecznych (social network analysis – sna), oraz procesów społecznych zachodzących w sieciach. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, International Network for Social Network Analysis oraz Association of Internet Researchers.

Piotr Białowski

Doktor nauk ekonomicznych. Pracownik naukowy Instytutu Statystyki i Demografii Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i współpracownik Instytutu Rozwoju Gospodarczego SGH. Obecnie jest stypendystą z 7 Programu Ramowego na Uniwersytecie w Turynie, gdzie realizuje własny grant nt. zachowań gospodarstw domowych na rynku kredytowym w perspektywie europejskiej. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na problematyce zachowań gospodarstw domowych w zakresie konsumpcji i popytu na kredyt w cyklu życia, a także czynników determinujących bieżącą koniunkturę w sektorze gospodarstw domowych. Od 2004 roku współprowadzi Badanie Kondycji Gospodarstw Domowych w Polsce a od 2006 roku jest współautorem cokwartalnego badania Barometr Rynku Consumer Finance. Jest autorem bądź współautorem ponad 20 publikacji naukowych, a także wielu raportów dotyczących problematyki rynku finansowego w Polsce.

Janusz Czapiński

Profesor na Wydziale Psychologii i w Instytucie Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, i prorektor Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie. Zajmuje się psychologią społeczną i psychologią zmiany społecznej (makropsychologią). Od 1991 r. prowadzi we współpracy z ekonomistami, socjologami, demografami i statystykami badania nad jakością życia Polaków w okresie zmiany społecznej. Autor kilku koncepcji poświęconych emocjonalnym i poznawczym mechanizmom adaptacji, m.in. *cebulowej teorii szczęścia*, *teorii zaangażowania teorii pozytywno-negatywnej asymetrii* (we współpracy z Guido Peetersem z Uniwersytetu Katolickiego w Leuven, Belgia), *teorii niewdzięczności społecznej*, członek kilku rad redakcyjnych czasopism naukowych i międzynarodowych towarzystw naukowych, autor, współautor lub redaktor kilkudziesięciu prac naukowych (m.in. *Positivenegative asymmetry in evaluations: The distinction between affective and informational negativity effects*, 1990; *Psychologia szczęścia*, 1992; *Makropsychologia czyli psychologia zmiany społecznej*, 2001; *Quo vadis homo?*, 2002; *Dlaczego reformatorzy tracą poparcie społeczne*, 2002; *Psychologia pozytywna*, 2004; *The adaptation to social change: for whom the third republic of Poland is mother, for whom it is a stepmother*, 2006, *Miekkie kapitały a dobrobyt materialny: wyzwania dla Polski*, 2011; *Dynamika dobrostanu psychicznego: rola "atraktora szczęścia" i wydarzeń życiowych*, 2011) i popularnonaukowych, telewizyjny, radiowy i prasowy komentator bieżących wydarzeń społecznych, członek różnych gremiów doradczych, konsultant czterech premierów III RP.

Izabela Grabowska

Doktor nauk ekonom. Adiunkt w Instytucie Statystyki i Demografii Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Zainteresowania naukowe koncentrują się na tematyce związanej z sytuacją osób starszych na rynku pracy, w szczególności na problematyce kształcenia ustawicznego, warunków pracy kontekście starzenia się populacji i zasobów pracy oraz oceny skuteczności polityki publicznej.

Irena Elżbieta Kotowska

Profesor zwyczajny w Instytucie Statystyki i Demografii Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, kieruje Zakładem Demografii.

Wiceprzewodnicząca Rady Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, przewodnicząca Komitetu Nauk Demograficznych PAN. Należała do zespołu ekspertów przy Kancelarii Prezydenta RP, którzy opracował program polityki rodzinnej „Dobry klimat dla rodziny” (2013).

Autorka licznych prac publikowanych w Polsce i za granicą, które dotyczą współzależności procesów demograficznych i ekonomicznych, a zwłaszcza przeobrażeń rodziny i struktur ludności w powiązaniu ze

zmianami na rynku pracy oraz zagadnień polityki ludnościowej i społecznej. Współpracuje z Głównym Urzędem Statystycznym w zakresie badań demograficznych, rynku pracy i warunków życia gospodarstw domowych, a także z Instytutem Badań Edukacyjnych oraz United Nations Development Programme. Jest ekspertem krajowym w zakresie procesów ludnościowych, rynku pracy i statystyki społecznej oraz badań w dziedzinie nauk społecznych. Jest członkiem Naukowej Rady Statystycznej, Rządowej Rady Ludnościowej, Komitetu Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN oraz Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Współpracy z Zagranicą w MNiSW. Jest przedstawicielem Polski w European Statistical Advisory Committee, ciała doradczego dla Eurostatu i Komisji Europejskiej). W latach 2012-2013 uczestniczyła w pracach Expert Group on Social Investment for Growth and Cohesion powołanej przez Komisję Europejską. Jest członkiem Consortium Board międzynarodowego programu badań demograficznych „Generations and Gender Programme” i przewodniczy Council of Partners tego programu.

Tomasz Panek

Profesor zwyczajny w Instytucie Statystyki i Demografii Szkoły Głównej Handlowej, w którym pełni funkcję wicedyrektora, kierując jednocześnie Zakładem Statystyki Stosowanej. Zajmuje się metodami statystycznymi oraz ich zastosowaniami w badaniu zjawisk i procesów społecznych oraz gospodarczych. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się przede wszystkim wokół problematyki warunków życia gospodarstw domowych, w tym w szczególności sfery ubóstwa nierówności społecznych. Autor, współautor i redaktor ponad stu

opracowań publikowanych zarówno w kraju jak i za granicą. Ostatnie książki: *Statystyka społeczna* (2007) - współautor i redaktor, *Statystyczne metody wielowymiarowej analizy porównawczej* (2009), *Ubóstwo, wykluczenia społeczne i nierówności. Teoria i praktyka pomiaru* (2011). Uczestniczył w kilkudziesięciu krajowych i międzynarodowych projektach badawczych. Współautor pierwszych w Polsce panelowych badań warunków życia ludności. Ścisłe współpracuje z Głównym Urzędem Statystycznym w zakresie warunków życia gospodarstw domowych. Wielokrotnie wykonywał ekspertyzy i prowadził badania na rzecz krajowych i międzynarodowych instytucji i organizacji (m. in. Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Gospodarki, Urzędu Rady Ministrów, Narodowego Banku Polskiego, United Nations Development Programme, Organizator for Economic Cooperation and Development). Jest m. in. członkiem rzeczywistym International Statistical Institute oraz Naukowej Rady Statystycznej GUS. W latach 1992–2007 z-ca Redaktora Naczelnego *Statistics in Transition*, a od 2008 członek Komitetu Redakcyjnego.

Katarzyna Pawlak

Katarzyna Pawlak jest wicedyrektorką wykonawczą i członkinią Zarządu Fundacji Microfinance Centre (www.mfc.org.pl) - regionalnej sieci zrzeszającej ponad 100 wiodących instytucji mikrofinansowych, krajowych stowarzyszeń branżowych, międzynarodowych inwestorów społecznych, oraz innych organizacji wspierających rozwój mikrofinansowania w Europie i Azji Środkowej. Nadzoruje programy integracji finansowej grup wykluczonych oraz rzecznictwa dotyczącego międzynarodowych praktyk dotyczących odpowiedzialnego finansowania. W latach 2005–2014 pełniła funkcję dyrektora Rady Nadzorczej branżowej organizacji (Social Performance Task Force - www.sptf.info) na rzecz opracowania i wprowadzenia Międzynarodowych Standardów Odpowiedzialnych Finansów (Universal Standards for Social Performance). Od 2000 roku brała aktywny udział najpierw w rzecznictwie dotyczącym konieczności wypracowania standardów, a później uczestniczyła w opracowywaniu standardów dla odpowiedzialnego sektora finansów. Od 2009 roku jest liderką globalnego funduszu, finansowanego przez Fundację Forda wspierającego ponad 50 krajowych stowarzyszeń mikrofinansowych w ich lokalnych działaniach promujących standardy odpowiedzialnego finansowania.

Justyna Pytkowska

Justyna Pytkowska jest kierownikiem działu badań w Fundacji Microfinance Centre. Od 2002 roku prowadzi analizy i badania dotyczące rynku mikrofinansowego, popytu na produkty mikrofinansowe (mikrokredyt, mikroubezpieczenia) jak również nadmiernego zadłużenia w Polsce oraz w innych krajach regionu Europy i Azji Centralnej. Jest autorką wielu publikacji i opracowań na temat rozwoju instytucji mikrofinansowych, zakresu korzystania z kredytu przez klientów tych instytucji oraz przyczyn nadmiernego zadłużenia. Od kilku lat zajmuje się również analizą włączenia finansowego oraz warunków dostępu do różnorodnych produktów finansowych dla osób fizycznych/gospodarstw domowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Katarzyna Saczuk

Doktor nauk ekonomicznych. Pracuje jako ekspert ekonomiczny w Instytucie Ekonomicznym Narodowego Banku Polskiego oraz współpracuje ze Szkołą Główną Handlową w Warszawie. Zajmuje się analizami rynku pracy, w szczególności podażą pracy, migracjami oraz modelowaniem ekonomicznym.

Paweł Strzelecki

Doktor nauk ekonomicznych. Pracuje w Instytucie Statystyki i Demografii Szkoły Głównej Handlowej oraz w Instytucie Ekonomicznym Narodowego Banku Polskiego. Zajmuje się analizami rynku pracy, w szczególności weryfikacją hipotez dotyczących jego funkcjonowania na podstawie mikrodanych z gospodarstw domowych i firm. Specjalizuje się także w prognozowaniu ludności (modele wielostanowe i mikrosymulacyjne) oraz badaniu wpływu procesów demograficznych na gospodarkę i finanse publiczne. Jest ekspertem grupy roboczej przy Komisji Europejskiej, która zajmuje się prognozowaniem wpływu starzenia się ludności na wydatki publiczne krajów UE.

Tadeusz Szumlicz

Profesor nauk ekonomicznych. W Szkole Głównej Handlowej kierownik Katedry Ubezpieczenia Społecznego, kierownik Studiów Doktoranckich Ubezpieczeń, kierownik Podyplomowych Studiów Ubezpieczeń. Wykłada w Wyższej Szkole Zarządzania i Finansów w Warszawie. Jego zainteresowania koncentrują się na antycypacyjnym (ubezpieczeniowym) modelu polityki społecznej i społecznych aspektach ochrony ubezpieczeniowej. Uczestnik wielu studiów i badań dotyczących teorii i praktyki polityki społecznej (zwłaszcza zabezpieczenia emerytalnego i zabezpieczenia zdrowotnego) oraz zastosowania metody ubezpieczenia i rozwoju rynku ubezpieczeniowego. Autor ponad 350 publikacji na tematy polityki społecznej i ubezpieczeń (*Modele polityki społecznej* – 1994, *Ubezpieczenie społeczne. Teoria dla praktyki* – 2005, *Podmiotowość w zarządzaniu zmianą systemu ochrony zdrowia* – 2007, *Społeczne aspekty rozwoju rynku ubezpieczeniowego* – 2010 red., *Ubezpieczenie w polityce społecznej. Komentarze i teksty* – 2015). Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Polityki Społecznej. Członek Rady Dobrych Praktyk Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Aleksandra Wilczyńska

Absolwentka Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Doktorantka na Universitat Oberta de Catalunya (UOC) w ramach interdyscyplinarnego programu Information and Knowledge Society Doctoral Programme. Jej zainteresowania naukowe obejmują: społeczeństwo wiedzy w kontekście rynku pracy, wpływ czasu i warunków pracy na dobrostan psychiczny, nowe formy zatrudnienia a bezpieczeństwo pracy, sytuacja osób młodych na rynku pracy, w szczególności młodzież bez pracy, nauki czy szkolenia (NEET).

METODYKA REALIZACJI BADANIA
DIAGNOZA SPOŁECZNA

RAPORT METODYCZNY

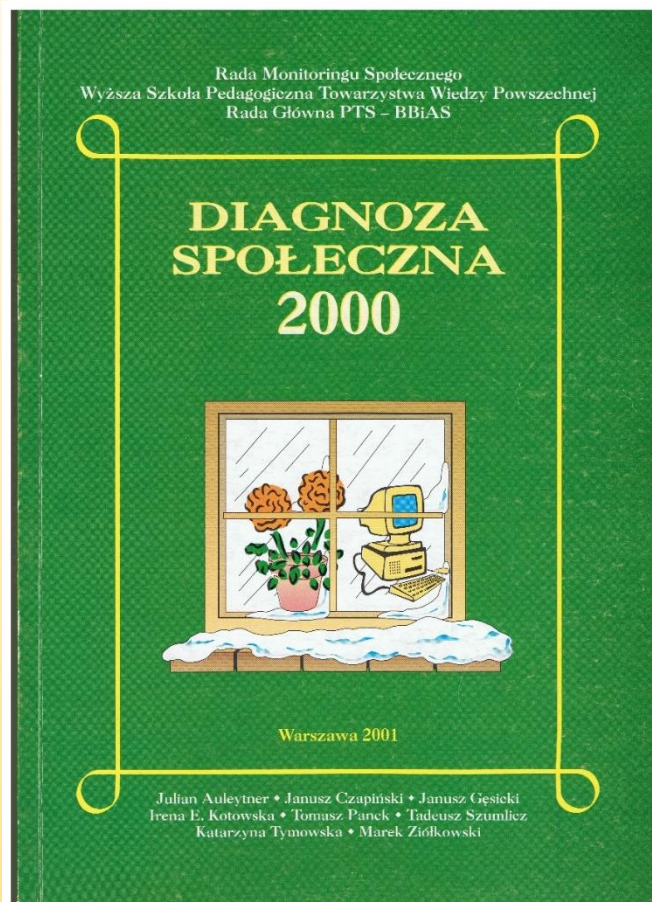
Tomasz Panek

Warszawa: Rada Monitoringu Społecznego
2015

Przygotowano specjalne opracowanie pt. *Metodyka realizacji badania Diagnoza Społeczna*, które zawiera szczegółową analizę doboru i realizacji prób objętych wszystkimi edycjami badania *Diagnoza Społeczna*.

Zrealizowanie zamierzeń badawczych *Diagnozy Społecznej* wymagało opracowania i zastosowania takiej metodyki badawczej, która umożliwiałaby zbieranie informacji niezbędnych do prowadzenia zarówno analiz przekrojowych jak i analiz zmian w czasie na poziomie ogólnokrajowym i regionalnym. W związku z tym badanie było realizowane metodą klasycznego panelu z dołosowywaniem nowych podpróbek w kolejnych jego rundach.

Badanie *Diagnoza Społeczna* ma charakter ogólnopolski, a liczebność i sposób konstrukcji próby (plan losowania i schemat losowania) oraz zastosowany system wag gwarantują możliwość szacowania wartości wiodących cech z dostateczną precyzją, na poziomie ogólnokrajowym (NTS1) oraz województw (NTS2) (poziom regionalny). Wyniki pomiaru umożliwiają ponadto analizę danych zarówno w ujęciu przekrojowym jak i longitudinalnym.

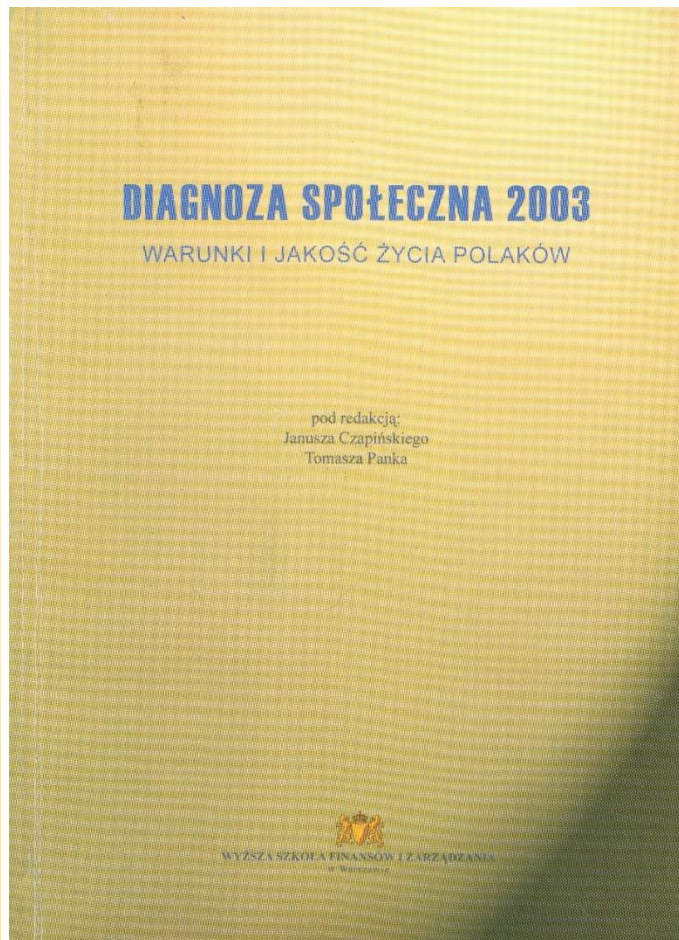
Warunki i jakość życia Polaków oraz ich doświadczenia z reformami systemowymi po 10 latach transformacji

Rada Monitoringu: dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSFiZ (przewodniczący); prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz); prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący); prof. dr hab. Julian Auleytner, SGH (5 osób)

Autorzy: Julian Auleytner, Janusz Czapiński, Janusz Gęsicki, Tomasz Panek, Tadeusz Szumlicz, Katarzyna Tymowska, Marek Ziółkowski. (7 osób)

Sponsorzy: Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Instytut Psychiatrii i Neurologii.

W pierwszej rundzie badania, przeprowadzonej w marcu **2000 r.**, uczestniczyło **3005 gospodarstw domowych** z 10002 członkami, a spośród nich w badaniu indywidualnym wszystkie dostępne osoby, które ukończyły 16 lat w liczbie 6614.

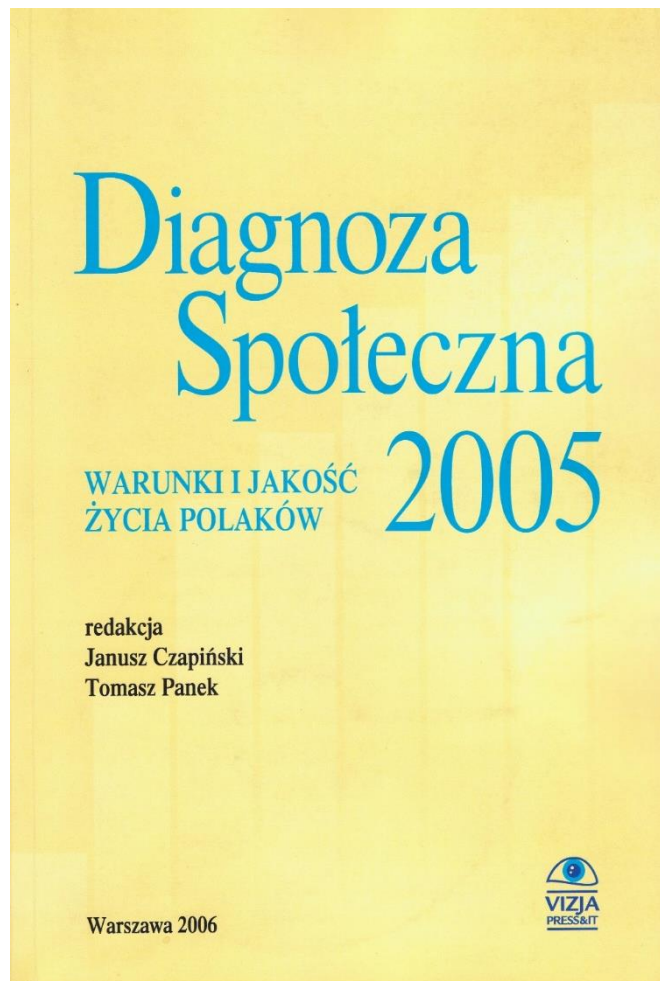
Rada Monitoringu: prof. dr hab. Julian Auleytner, Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP; **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW (przewodniczący);** prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz); prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący);** prof. dr hab. Antoni Sułek, UW; (6 osób).

eksperti: mgr Dominik Batorski, UW; dr hab. Tadeusz Szumlicz, prof. SGH; dr Katarzyna Tymowska, UW; (3 osoby).

Autorzy: Julian Auleytner, Dominik Batorski, Janusz Czapiński, Irena E. Kotowska, Tomasz Panek, Paweł Strzelecki, Antoni Sułek, Tadeusz Szumlicz, Katarzyna Tymowska, (9 osób)

Główni sponsorzy: Commercial Union. **Pozostali sponsorzy:** Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie, Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Instytut Pro Pubblico Bono, Jansssen-Cilag.

Druga runda badania, przeprowadzona w marcu **2003 r.**, objęła **3961 gospodarstw** (w tym 2396 z pierwszej rundy – 79,7 proc.) liczące łącznie 13693 członków oraz 9587 osób w wieku 16 i więcej lat wypełniających ankietę indywidualną (w tym odpowiednio: 8180 – 81,8 proc. i 4719 – 71,3 proc. z pierwszej rundy badania oraz – odpowiednio - 458 i 202 nowe osoby, które przybyły w gospodarstwach badanych w 2000 r.).

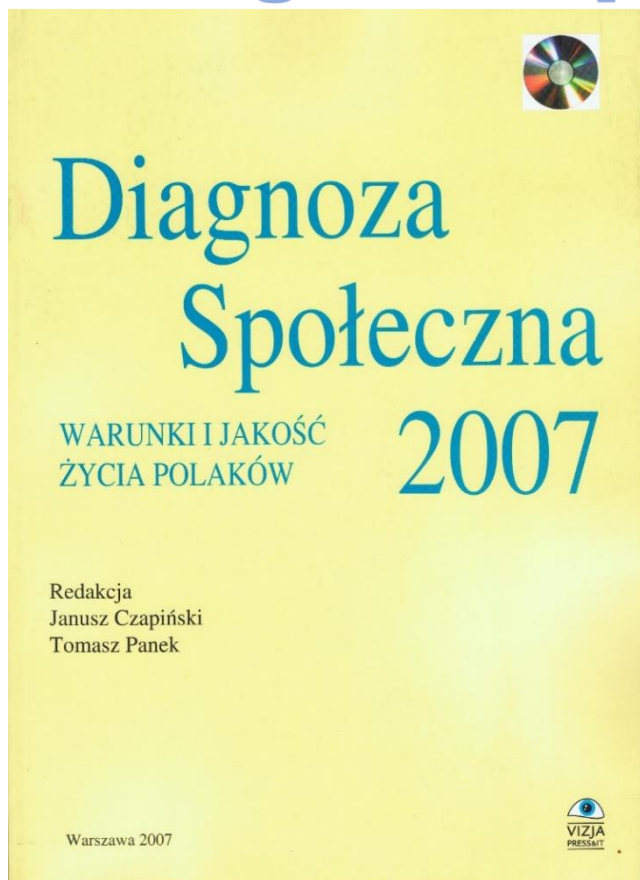

Rada Monitoringu: prof. dr hab. Julian Auleytner, Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP; dr Dominik Batorski, UW; **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSFiZ (przewodniczący);** prof. dr hab. Janusz Grzelak, UW; mgr Teresa Kamińska, Instytut PRO PUBLICO BONO; prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz); prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący);** prof. dr hab. Antoni Sułek, UW; dr hab. Tadeusz Szumlicz, prof. SGH; dr Katarzyna Tymowska, UW; (11 osób).

Autorzy: Anna Baranowska, Dominik Batorski, Janusz Czapiński, Izabela Grabowska, Janusz Grzelak, Irena E. Kotowska, Wiesław Łagodziński, Magdalena Muras, Tomasz Panek, Paweł Strzelecki, Tadeusz Szumlicz, Katarzyna Tymowska, (12 osób).

Główni sponsorzy: Commercial Union. **Pozostali sponsorzy:** Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie, France Telecom R&D, Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia, Narodowe Centrum Kultury przy Ministerstwie Kultury, Janssen-Cilag.

W trzeciej rundzie badania, zrealizowanej w marcu **2005 r.** założono, że obserwacją zostaną objęte wszystkie gospodarstwa domowe uczestniczące w rundzie drugiej panelu oraz wszystkie gospodarstwa domowe, do których przenieśli się członkowie gospodarstw domowych, należących do wyjściowej próby panelowej, czyli powstające na skutek podziału wyjściowej panelowej próby gospodarstw. Postanowiono także zbadać ankietą indywidualną wszystkich ich członków, którzy urodzili się nie później niż w marcu 1990 r. W efekcie do bazy danych wprowadzono 3113 gospodarstw domowych, które brały udział w drugiej rundzie (78,6 proc. gospodarstw z drugiej rundy). W bazie danych znalazły się informacje o 9939 członkach gospodarstw, o których mieliśmy informacje z roku 2003 (72,6 proc. osób z drugiej rundy), o 537 nowych członkach tych gospodarstw oraz o 6388 respondentach indywidualnych, którzy wypełnili ankietę w 2003 r. (66,6 proc. wszystkich indywidualnych respondentów z drugiej rundy) i 231 nowych indywidualnych respondentach z gospodarstw badanych w 2003 r. (głównie były to osoby, które ukończyły 16 lat między drugą i trzecią rundą). Dodatkowo do badania zdecydowano się włączyć 900 nowych gospodarstw domowych i ich członków. W celu osiągnięcia założonej liczebności 900 nowych gospodarstw domowych w trzeciej fazie panelu wylosowano uzupełniającą 900 elementową próbę podstawową oraz jedną próbę rezerwową o tej samej strukturze i liczebnościach. W bazie danych znalazło się 738 nowych gospodarstw z 2351 członkami i 1572 indywidualnymi respondentami. W sumie w bazie danych z rundy trzeciej znalazło się **3851 gospodarstw domowych** z 12872 członkami i 8820 indywidualnych respondentów.

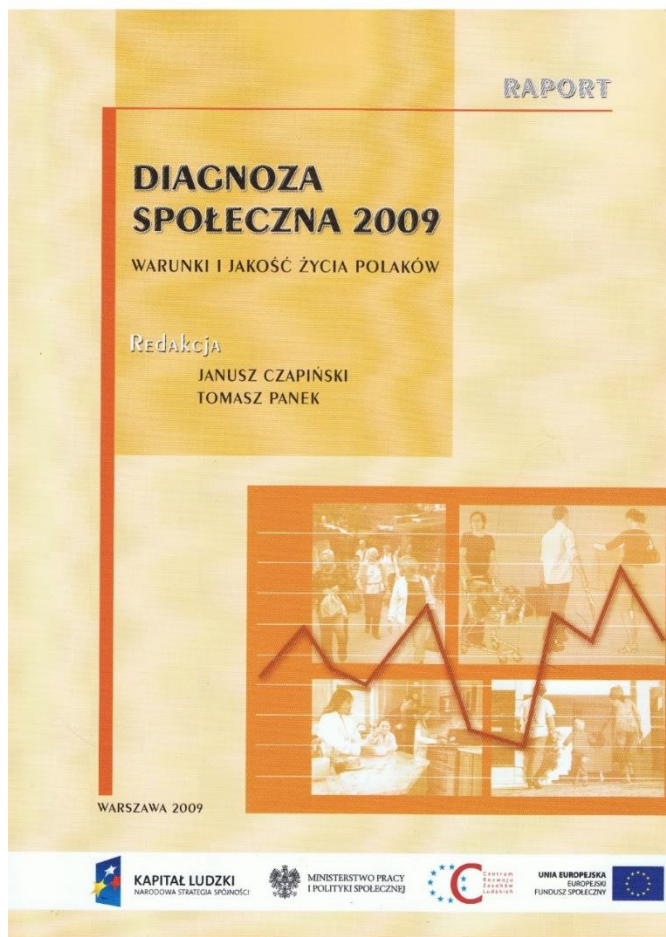

Rada Monitoringu: dr Dominik Batorski, UW; **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSFiZ (przewodniczący);** prof. dr hab. Janusz Grzelak, UW; mgr Teresa Kamińska, Instytut PRO PUBLICO BONO; prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz); prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący);** prof. dr hab. Antoni Sułek, UW; prof. dr hab. Tadeusz Szumlicz, SGH; dr Katarzyna Tymowska, UW; (10 osób).

Autorzy: Dominik Batorski, Magda Bober, Janusz Czapiński, Izabela Grabowska, Janusz Grzelak, Irena E. Kotowska, Tomasz Panek, Paweł Strzelecki, Joanna Strzelczak, Antoni Sułek, Tadeusz Szumlicz, Katarzyna Tymowska, Dorota Węziak, (13 osób).

Główni sponsorzy: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Commercial Union Polska. **Pozostali sponsorzy:** Prokom Software SA, Telekomunikacja Polska SA.

W **2007 r.** przebadano **5532 gospodarstwa domowe** z 18067 członkami i indywidualnie 12645 członków tych gospodarstw w wieku 16 i więcej lat. Z próby 2005 r. udało się zbadać 2760 gospodarstw domowych (71,7 proc.) z 8406 tymi samymi członkami (65,3 proc.) i 5593 tych samych respondentów indywidualnych (63,4 proc.) oraz 109 gospodarstw założonych przez członków gospodarstw domowych badanych w 2005 r. z 294 członkami i 207 indywidualnymi respondentami. W panelowej próbie z 2005 przybyło 883 członków i 452 indywidualnych respondentów. Z wylosowanej do badania w 2007 r. nowej próby 3000 gospodarstw domowych zrealizowano badanie w 2663 z 8822 członkami i 6844 indywidualnymi respondentami w wieku 16 i więcej lat.

Rada Monitoringu: dr Dominik Batorski, UW; **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSFiZ (przewodniczący);** prof. dr hab. Janusz Grzelak, UW; mgr Teresa Kamińska, Instytut PRO PUBLICO BONO; prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz); prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący);** prof. dr hab. Antoni Sułek, UW; prof. dr hab. Tadeusz Szumlicz, SGH; dr Katarzyna Tymowska, UW; (10 osób).

Autorzy: Anita Abramowska-Kmon, Dominik Batorski, Piotr Białowolski, Piotr Błędowski, Isabela Buchowicz, Janusz Czapiński, Izabela Grabowska, Irena E. Kotowska, Paweł Kubicki, Tomasz Panek, Paweł Strzelecki, Antoni Sułek, Tadeusz Szumlicz, Dorota Węziak-Białowolska, (14 osób).

Główni sponsorzy: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, PFRON, **Pozostali sponsorzy:** Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie, Telekomunikacja Polska SA.

W **2009 r.** przebadano **12380 gospodarstw domowych** z 36778 członkami i indywidualnie 26243 członków tych gospodarstw w wieku 16 i więcej lat. Udało się ponownie dotrzeć do 3686 gospodarstw domowych z próby 2007 r. (66,6 proc.) z 11126 tymi samymi członkami (61,6 proc.) i 7638 tych samych indywidualnych respondentów (60,4 proc.).

Rada Monitoringu: dr Dominik Batorski, UW; **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSFiZ (przewodniczący);** prof. dr hab. Janusz Grzelak, UW; mgr Teresa Kamińska, Instytut PRO PUBLICO BONO; prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz);** **prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący);** prof. dr hab. Antoni Sułek, UW; prof. dr hab. Tadeusz Szumlicz, SGH; (9 osób).

Autorzy: Dominik Batorski, Piotr Białowolski, Janusz Czapiński, Izabela Grabowska, Irena E. Kotowska, Tomasz Panek, Paweł Strzelecki, Antoni Sułek, Tadeusz Szumlicz, Dorota Węziak-Białowolska, (10 osób).

Główni sponsorzy: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Narodowy Bank Polski. **Pozostali sponsorzy:** Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Telekomunikacja Polska SA, Centertel, Bank Zachodni WBK, BRE Bank SA, Główny Inspektor Sanitarny.

W **2011 r.** przebadano **12381 gospodarstw domowych** z 36753 członkami i indywidualnie 26453 członków tych gospodarstw w wieku 16 i więcej lat. Z próby 2009 r. udało się ponownie dotrzeć do 8504 gospodarstw domowych (68,7 proc.) z 24074 tymi samymi członkami (65,5 proc.) i 16440 tych samych indywidualnych respondentów (62,6 proc.).

Rada Monitoringu: dr Dominik Batorski, UW; **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSiFZ (przewodniczący);** prof. dr hab. Janusz Grzelak, UW; mgr Teresa Kamińska, Instytut PRO PUBLICO BONO; prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz); prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący);** prof. dr hab. Antoni Sułek, UW; prof. dr hab. Tadeusz Szumlicz, SGH; (9 osób).

Autorzy: Dominik Batorski, Piotr Białowolski, Piotr Błędowski, Janusz Czapiński, Izabela Grabowska, Irena E. Kotowska, Tomasz Panek, Katarzyna Saczuk, Paweł Strzelecki, Antoni Sułek, Tadeusz Szumlicz, Dorota Więziak-Białowolska, (12 osób).

Główni sponsorzy: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Narodowy Bank Polski.
Pozostali: Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Warszawie, Narodowe Centrum Nauki, PKO Bank Polski, BRE Bank SA, UPC.

W **2013 r.** przebadano **12352 gospodarstw domowych** z 35899 członkami i indywidualnie 26308 członków tych gospodarstw w wieku 16 i więcej lat. Z próby 2011 r. udało się ponownie dotrzeć do 9131 gospodarstw domowych (73,75 proc.) z 25914 tymi samymi członkami (70,51 proc.) i 18020 tymi samymi indywidualnymi respondentami (68,12 proc.).

Na stronie internetowej pod adresem **www.diagnoza.com** są dostępne również wydane w 2014 r. trzy raporty tematyczne:

- *Rynek pracy i wykluczenie społeczne w kontekście percepcji Polaków.* Diagnoza Społeczna 2013. Red. Irena E. Kotowska. Warszawa 2014.
- Janusz Czapiński, Piotr Błędowski: *Aktywność społeczna osób starszych w kontekście percepcji Polaków.* Diagnoza Społeczna 2013. Warszawa 2014.
- *Niska dzietność w Polsce w kontekście percepcji Polaków.* Diagnoza Społeczna 2013. Red. Irena E. Kotowska. Warszawa 2014.

DIAGNOZA SPOŁECZNA 2015

WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA POLAKÓW

RAPORT

redakcja

Janusz Czapiński

Tomasz Panek

MINISTERSTWO
PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ

NBP
Narodowy Bank Polski

WYŻSZA SZKOŁA
EKONOMICZNA I Zarządzania w Warszawie

Bank Polski

Warszawa: Rada Monitoringu Społecznego

listopad 2015

Rada Monitoringu: dr Dominik Batorski, UW; **dr hab. Janusz Czapiński, prof. UW i WSiFZ (przewodniczący);** prof. dr hab. Janusz Grzelak, UW; mgr Teresa Kamińska, Instytut PRO PUBLICO BONO; prof. dr hab. Irena E. Kotowska, SGH; **mgr Wiesław Łagodziński, GUS (sekretarz); prof. dr hab. Tomasz Panek, SGH (wiceprzewodniczący);** prof. dr hab. Antoni Sułek, UW; prof. dr hab. Tadeusz Szumlicz, SGH; (9 osób).

Autorzy: Dominik Batorski, Piotr Białowolski, Janusz Czapiński, Izabela Grabowska, Irena E. Kotowska, Tomasz Panek, Katarzyna Pawlak, Justyna Pytkowska, Katarzyna Saczuk, Paweł Strzelecki, Tadeusz Szumlicz, Aleksandra Wilczyńska, (12 osób).

Główni sponsorzy: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Narodowy Bank Polski, PKO Bank Polski

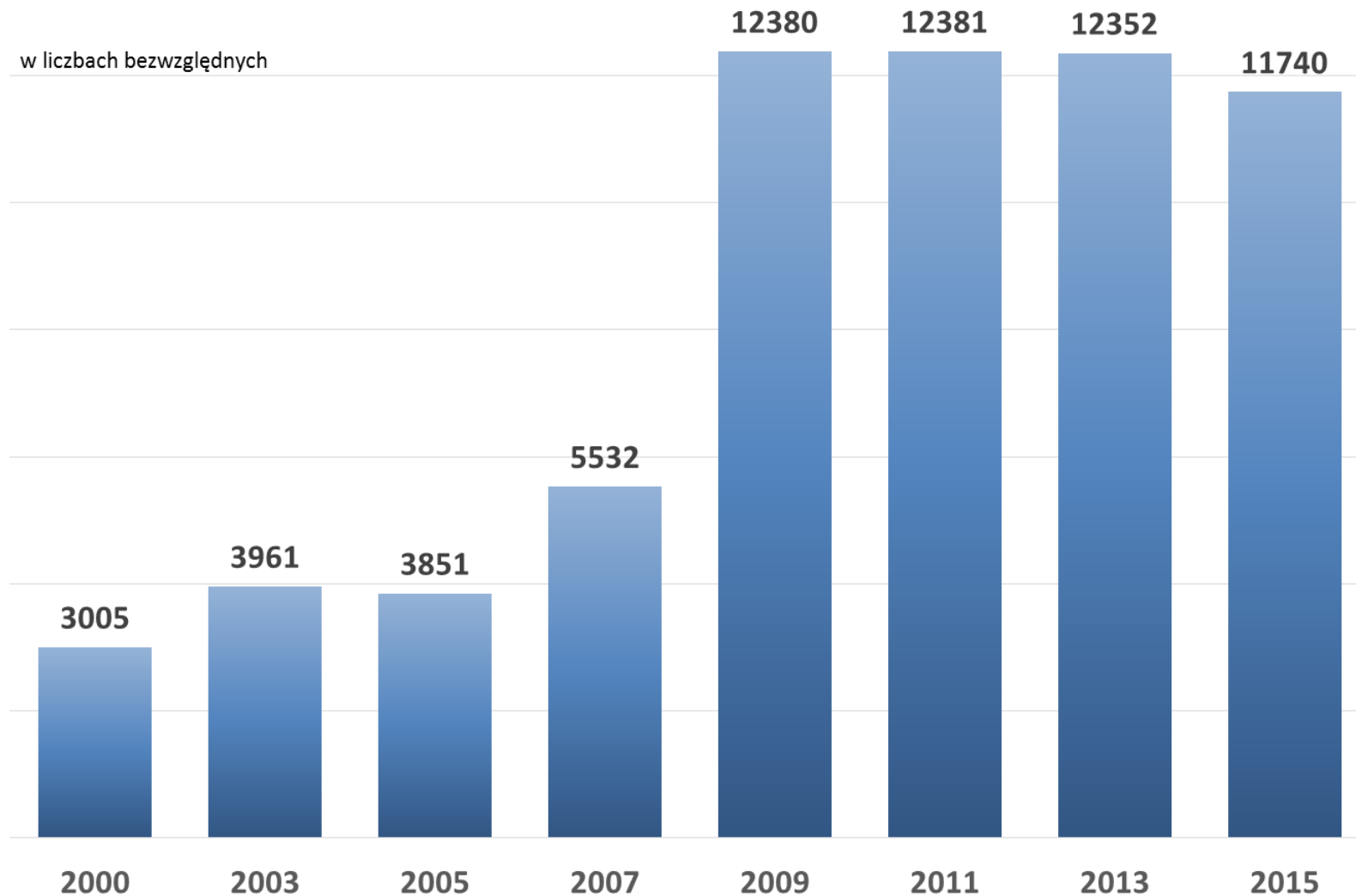
W **2015 r.** przebadano **11740 gospodarstw domowych** z 35279 członkami i indywidualnie 24324 członków tych gospodarstw w wieku 16 i więcej lat. Z próby 2013 r. udało się ponownie dotrzeć do 8817 gospodarstw domowych (71,38%) z 26078 tymi samymi członkami (72,64%) i 17498 tymi samymi indywidualnymi respondentami (66,51%). Z próby 2011 r. udało się ponownie dotrzeć do 6832 gospodarstw domowych (55,18%) z 19690 tymi samymi członkami (53,57%) i 11461 tymi samymi indywidualnymi respondentami (43,32%). Z próby 2009 r. udało się ponownie dotrzeć do 5048 gospodarstw domowych (40,78%) z 14009 tymi samymi członkami (38,09%) i 8051 tymi samymi indywidualnymi respondentami (30,68%). Z pierwotnej próby z pierwszej rundy udało się wykonać badania po 16 latach w 2015 r., w 525 gospodarstwach domowych (17,47%) z 1263 tymi samymi członkami (12,68%) i z udziałem 711 tych samych indywidualnych respondentów (10,77%).

Łącznie we wszystkich siedmiu rundach przebadano 26685 gospodarstw z 84479 członkami i 62541 indywidualnych respondentów.

Diagnoza Społeczna

GOSPODARSTWA DOMOWE UCZESTNICZĄCE W BADANIU *DIAGNOZA SPOŁĘCZNA* WEDŁUG RUND BADANIA

w liczbach bezwzględnych

Diagnoza Społeczna Warunki i jakość życia Polaków

Diagnoza Społeczna jest próbą uzupełnienia diagnozy opartej na wskaźnikach instytucjonalnych o kompleksowe dane na temat gospodarstw domowych oraz postaw, stanu ducha i zachowań osób tworzących te gospodarstwa; jest diagnozą warunków i jakości życia Polaków w ich własnym sprawozdaniu. Za pomocą dwóch odrębnych kwestionariuszy badamy gospodarstwa domowe oraz wszystkich dostępnych ich członków, którzy ukończyli 16 lat.

Projekt uwzględnia w jednym badaniu wszystkie ważne aspekty życia poszczególnych gospodarstw domowych i ich członków - zarówno ekonomiczne (np. dochód, zasobność materialną, oszczędności, kredyty), jak i pozaekonomiczne (np. edukację, leczenie, sposoby radzenia sobie z kłopotami, stres, dobrostan psychiczny, styl życia, zachowania patologiczne, uczestnictwo w kulturze, korzystanie z nowoczesnych technologii komunikacyjnych i wiele innych). W tym sensie projekt jest interdyscyplinarny. Odzwierciedla to także skład Rady Monitoringu Społecznego, czyli głównych jego autorów, oraz zespołu zaproszonych przez Radę ekspertów. Tworzą te gremia ekonomiści, demograf, psycholog, socjologowie, specjalista od ubezpieczeń, znawca ekonomiki zdrowia i statystycy.

Zgodnie z pierwotnym zamysłem, badania w ramach Diagnozy Społecznej mają charakter panelowy – w odstępach kilkuletnich wracamy do tych samych gospodarstw i osób. Pierwszy pomiar odbył się w 2000 r., następny trzy lata później. Kolejne trzy pomiary odbyły się w odstępach dwuletnich. Badanie zawsze prowadzone jest w marcu, co służyć ma wytrąceniu efektu sezonowości. Od roku 2009 ze względu na wielkość próby pomiar przedłużył się do połowy kwietnia.

Wyniki Diagnozy Społecznej pokazują nie tylko dzisiejszy obraz polskiego społeczeństwa, ale pozwalają także śledzić jego zmiany w okresie dziesięciu lat, a uwzględniając wcześniejsze badania na temat jakości życia Polaków (patrz Archiwum) także w dłuższym okresie, niemal od początku procesu transformacji systemowej.

www.diagnoza.com

Sposób cytowania plików pobranych z tej strony internetowej:

DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) ([rok]). Diagnoza społeczna [rok]. www.diagnoza.com [dokładna data pobrania]; kwestionariusze: Rada Monitoringu Społecznego ([rok]). Diagnoza społeczna, kwestionariusze [rok]. www.diagnoza.com [dokładna data pobrania]; tablice wynikowe: Rada Monitoringu Społecznego ([rok]). Diagnoza społeczna: zintegrowana baza danych. www.diagnoza.com [dokładna data pobrania];

ARCHIWUM, raport: Czapiński J. (1998). Jakość życia Polaków w czasie zmiany społecznej. www.diagnoza.com [dokładna data pobrania]. kwestionariusze: Czapiński J. (1998). Jakość życia Polaków w czasie zmiany społecznej, kwestionariusze www.diagnoza.com [dokładna data pobrania]; bazy danych: Czapiński J. (1998). Jakość życia Polaków w czasie zmiany społecznej, baza danych www.diagnoza.com [dokładna data pobrania].

Raporty

- > 2000
- > 2003
- > 2005
- > 2007
- > 2009
- > 2011
- > 2013
- > 2015

Kwestionariusze i instrukcje

- > Kwestionariusze 2000
- > Instrukcja 2000
- > Kwestionariusze 2003
- > Instrukcja 2003
- > Kwestionariusze 2005
- > Instrukcja 2005
- > Kwestionariusze 2007
- > Instrukcja 2007
- > Kwestionariusze 2009
- > Instrukcja 2009
- > Kwestionariusze 2011
- > Instrukcja 2011
- > Kwestionariusze 2013
- > Instrukcja 2013
- > Kwestionariusze 2015
- > Instrukcja 2015

Raporty tematyczne

- > Niska dzietność w Polsce
- > Aktywność społeczna osób starszych
- > Rynek pracy i wykluczenie społeczne

Bazy danych 2000-2015

- > Czytaj
- > Gospodarstwa domowe .sav
- > Indywidualni respondenci .sav

Archiwum (1991-1997)

- > Kwestionariusze i kody zmiennych jakościowych
- > Raport
- > Bazy danych

www.diagnoza.com

Sponsorzy

www.diagnoza.com

Seminaria Rady Oddziału Warszawskiego PTS w 2017 r. i 2018 r.

25 stycznia 2017 r.

Seminarium naukowym pt. „Polskie Badania Statystyczne w Okresie II Wojny Światowej” - dr Bożena Łazowska — Dyrektor Centralnej Biblioteki Statystycznej im. Stefana Szulca.

06 kwietnia 2017 r.

Seminarium naukowym pt. „Wyznaczanie obszarów metropolitalnych”

- **Dr Mirosław Grochowski**, „Wyznaczaniu obszarów metropolitalnych w ujęciu teoretycznym”,
- **Dr hab. Przemysław Śleszyński**, „Wyznaczaniu obszarów metropolitalnych w ujęciu statystycznym”,
- **Dr Tomasz Sławiński**, „Wyznaczaniu obszarów metropolitalnych w ujęciu praktycznym”.

25 maja 2017 r.

Seminarium naukowym pt. „Hybrydowy model statystyki wyznań w Polsce” - ks. dr Wojciech Sadłoń - Dyrektor Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego.

21 września 2017 r.

Seminarium naukowym pt. „Strategia rozwoju e-państwa w perspektywie 2030 roku – studium foresight” - prof. dr hab. Józef OLEŃSKI (b. Prezes GUS; Profesor Uczelni Łazarskiego; emerytowany profesor UW; ekspert ONZ i EUROSTATU).

27 października 2017 r.

Seminarium naukowym pt. „Stan współczesnego społeczeństwa informacyjnego w Polsce” - dr Dominik Batorski z Uniwersytetu Warszawskiego.

14 grudnia 2017 r.

Seminarium naukowym pt. „„Zmiany rodziny w Polsce w świetle wyników badań projektu „Generacje i Rodziny (GGs-PL)” będącego częścią międzynarodowego programu badawczego” - zespołu prof. dr hab. Ireny E. Kotowskiej (Instytut Statystyki i Demografii SGH)

26 stycznia 2018 r.

Seminarium naukowym pt. „Związek Banków Polskich” - dr Przemysław Barbrich Dyrektorem Zespołu Public Relations Związku Banków Polskich

Mgr Władysław Wiesław Łagodziński — pomysłodawca badania *Diagnoza Społeczna*, Sekretarz Rady Monitoringu Społecznego, Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Statystycznego, Przewodniczący Rady Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Statystycznego, długoletni Rzecznik Prasowy Głównego Urzędu Statystycznego i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Tel. 22 449 40 44 lub 22 464 20 03 ;

w.lagodzinski@stat.gov.pl

<http://pts.stat.gov.pl/oddzialy/warszawa/>

Opracowanie redakcyjno-techniczne prezentacji

mgr Barbara Czerwińska-Jędrusiak

Sekretarz Rady Oddziału Warszawskiego
Polskiego Towarzystwa Statystycznego

e-mail: b.czerwinska@stat.gov.pl

Tel. 22 464 23 10